

Podpora kompetencí zaměstnanců veřejné správy, kteří pravidelně přicházejí do styku s problémovými uživateli návykových látek nebo patologickými hráči – výběr metod a jejich ověření, tvorba metodiky podpory ze strany veřejné správy

Název vzdělávacího programu	Rozvoj kompetencí a sdílení poznatků a informací zaměstnanců z vybraných profesí veřejné správy
Cílová skupina	<p>Pracovníci veřejné správy, kteří přicházejí do styku s problémovými uživateli návykových látek nebo patologickými hráči:</p> <ul style="list-style-type: none">• příslušníci městské a obecní policie;• pracovníci orgánu sociálně – právní ochrany dětí (dále též „OSPOD“);• pracovníci vězeňské správy;• pracovníci posuzující přestupky dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů;• sociální kurátoři (odborný sociální pracovník, který poskytuje nebo zprostředkovává sociální poradenství a sociální pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením; těmi mohou být například osoby propuštěné z výkonu vazby, výkonu trestu, ze školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, osoby po odchodu z pěstounské péče po dosažení zletilosti, osoby žijící nedůstojným způsobem života, osoby závislé a po ukončení léčby chorobné závislosti, ale i osoby, jejichž práva

	<p>a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby);</p> <ul style="list-style-type: none">• další vybraní zaměstnanci veřejné správy, kteří v rámci své pracovní činnosti přicházejí do styku s problémovými uživateli návykových látek nebo patologickými hráči.
Cíl vzdělávacího programu	<p>Cílem vzdělávacího programu je zvyšování kompetencí zaměstnanců z vybraných profesí veřejné správy, zefektivnění a zkvalitnění jejich práce a pracovních činností. Vzdělávací program napomůže k orientaci, informovanosti v oblasti koordinace protidrogové politiky a jejímu rozvoji. Dlouhodobým cílem vzdělávacího programu je zajistit trvalou kvalitu, účelnost a efektivitu práce pracovníků vybraných profesí veřejné správy i podmínky pro uplatňování práv a svobod zúčastněných osob.</p>
Anotace	
<p>Vzdělávací program je zaměřen na podporu a rozvoj odborných kompetencí pracovníků z vybraných profesí veřejné správy, tak, aby se zvýšila jejich orientace a informovanost v oblasti protidrogové politiky, a aby tito pracovníci disponovali dostatečnou odbornou a profesní výbavou pro poskytování kvalitnějších služeb cílové skupině problémových uživatelů návykových látek a patologických hráčů.</p> <p>Vzdělávací program je s ohledem k vytyčenému cíli rozdělen do tří částí, přičemž první, obecná část, společná všem profesním skupinám pracovníků veřejné správy, je věnována seznámení se a osvojení základních témat z oblasti adiktologie a poskytování adiktologických služeb. Tato témata budou představena teoretickou formou přednášky. Následně budou účastníci lektory aktivně zapojeni do témat interaktivními metodami, zejména diskuzí, sdílením dobré praxe, brainstormingem, prací ve skupinách apod.</p> <p>Součástí vzdělávacího programu je také specifická část, která je vytvořena individuálně</p>	

pro každou z profesních skupin pracovníků z vybraných profesí veřejné správy, a která je věnována tématům, jež souvisí se znalostmi a dovednostmi vztahujícími se ke specifickým otázkám vyplývajícím z výkonu těchto jednotlivých profesí. Předložená témata specifické části byla identifikována v rámci provedené analýzy východiskové situace a doplněna o požadavky, které jsou na výkon jednotlivých profesí kladeny ze strany veřejných institucí odpovídajících za jejich metodické vedení.

Vzdělávací program obsahuje také část věnovanou exkurzím u poskytovatelů adiktologických služeb, kteří pracují s cílovou skupinou osob užívající návykové látky a s patologickými hráči.

Časová dotace	40 vyučovacích hodin (VH); 1 VH = 60 minut; celkem 2400 minut
Klíčové pojmy:	
	Protidrogová politika České republiky, adiktologie, adiktologické služby, návykové látky, alkohol, patologické hráčství, závislost, destigmatizace, sociální práce, multidisciplinarita, primární a sekundární prevence, Harm Reduction, krizová pomoc.
Počet účastníků na skupinu	Minimální počet účastníků na jednu skupinu = 15 Maximální počet účastníků na jednu skupinu = 20
Vstupní předpoklady	Účastník napříč profesemi Základním vstupním předpokladem pro účast ve vzdělávacím programu je předchozí (alespoň základní) pracovní zkušenost s prací s problémovými uživateli návykových látek nebo patologickými hráči, resp. předpoklad, že se s takovým klientem pracovník při výkonu své profese již někdy setkal a tedy i disponuje v tomto ohledu určitými profesními zkušenostmi, event. disponuje základními teoretickými

	<p>znalosti z oboru sociální práce, orientuje se v základních pojmech, jako jsou závislost, patologické hráčství, netolismus, adiktologické služby a má osvojeny měkké kompetence, které jsou potřebné pro výkon jeho profese alespoň na minimální úrovni.</p> <p>Délka praxe zájemce o vstup do vzdělávacího programu není vymezena. Podmínkou je, aby účastník nebyl v době účasti na vzdělávacím programu již ve zkušební době.</p>
Profil účastníka	<p>Příslušníci městské a obecní policie</p> <p><u>Odborné znalosti</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Disponují znalostmi pro zajišťování veřejného pořádku, ochrany osob a majetku v rámci stanovených oprávnění;• znalostmi k provádění orientačního vyšetření zjišťující obsah alkoholu, či jiné návykové látky;• znalostmi k provádění kontroly dodržování všech povinností stanovených zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, a to dle ustanovení náležitých do působnosti městské a obecní policie;• znalostmi týkajícími se provádění osobních prohlídek a nakládání s kontaminovaným materiálem;• znalostmi o předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění;• znalostmi k projednávání přestupků v blokovém řízení;• znalostmi o adiktologických službách, zejm. službách Harm Reduction;• znalostmi o tom, jak se může člověk (za)chovat v krizových situacích pod vlivem drog;

- znalostmi základů první pomoci (např. při předávkování).

Kvalifikační předpoklady

Podle § 4 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, je kvalifikačním předpokladem strážníka obecní či městské policie České republiky dosažení minimálně středního vzdělání s maturitní zkouškou a získání osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů.

Specifické odborné kompetence

Pracovníci disponují schopností komunikovat s intoxikovaným člověkem, rozpoznávat, zda je osoba zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a pohotově reagovat v případě podezření na riziko předávkování, poskytnout první pomoc.

Měkké kompetence

Pracovníci disponují schopností aktivně a srozumitelně komunikovat a jednat asertivně. Jsou obratní ve vyjednávání. Umí reflektovat reakce okolí a jsou schopni porozumět verbálním, a především pak neverbálním sdělením.

Disponují schopností změnit či přizpůsobit své pracovní návyky i chování a efektivně a rozhodně pracovat v nových nebo měnících se situacích. Vytváří vlastní iniciativu a pracují soustředěně. Nepodléhají manipulaci, umí odhadnout kapacitu vlastních možností, odpovídají za vlastní rozhodnutí a výsledky práce. Dokážou pochopit podstatu problému, odlišit podstatné od nepodstatného, předvídají, postupují systematicky a objektivně.

Důležité jsou také kompetence ke zvládnutí zátěže. Tyto kompetence

představují připravenost a schopnost zvládat stresové zátěže, překážky, neúspěchy a frustrace. Pracovníci městské a obecní policie zvládají vlastní emoce, přizpůsobují se nečekaným situacím, problémům a lidem. Dokážou se soustředit i v zátěžových situacích a překonávat různé překážky. Umí využívat svou formální moc. Mají vysokou sebedůvěru a pocit plné zdatnosti.

Pracovníci orgánu sociálně – právní ochrany dětí

Odborné znalosti a dovednosti

- Disponují znalostmi z oblasti právních předpisů vztahujících se k výkonu veřejnoprávní ochrany dítěte (zejm. Úmluva o právech dítěte; zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí; zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád; zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních; zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád; zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních; zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách);
- znalostmi o limitech sdílení informací o výkonu veřejnoprávní ochrany dítěte s jinými subjekty;
- znalostmi nutnými pro provedení vyhodnocení životní situace klienta a zpracování individuálního plánu ochrany dítěte a jeho rodiny;
- znají zásady, principy a limity zajišťování veřejnoprávní ochrany dítěte ve vztahu k dětem;
- znají systém služeb o ohrožené děti a jejich rodiny, zejm. pak

roli, rozsah činností a zajišťovaných služeb ze strany jednotlivých subjektů;

- znají metody sociální práce, v případě kurátorů pro děti a mládež s důrazem na práci s motivací dítěte;
- umí vyhodnocovat situaci klienta v adiktologické tematice a doporučit návštěvu vybrané adiktologické služby.

Kvalifikační předpoklady

Dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí, je kvalifikačním předpokladem každého pracovníka naplnění podmínek pro výkon povolání sociálního pracovníka podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a získání osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti na úseku sociálně-právní ochrany dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků.

Specifické odborné kompetence

Nároky kladené na disponibilitu specifickými odbornými kompetencemi u pracovníků, kteří vykonávají veřejnoprávní ochranu dítěte, jsou do značné míry determinovány povahou agendy, jejímž výkonem jsou konkrétní pracovníci pověřeni. Pokud pracovníci vykonávají tzv. veřejné opatrovnictví/poručenství dítěte, jsou nezbytnými specifickými odbornými kompetencemi, kterými musí být pro řádný výkon této pozice vybaveni, schopnosti zjišťovat názor konkrétního dítěte a tento názor odpovídajícím způsobem respektovat, v rámci výkonu své role pak schopnost zastupovat ochranu práv a zájmů nezletilého dítěte před dalšími subjekty. V případě výkonu procesního opatrovnictví dítěte, které je v agendě

OSPOD nejčastější, musí být pracovníci OSPOD jakožto procesní zástupci dítěte schopni současně uplatňovat opravné prostředky, jimiž se jménem dítěte ochrany těchto jeho práv a zájmů domáhají. Je proto tedy zřejmé, že výkon veřejného opatrovnictví/poručenství dítěte klade vysoké nároky nejen na schopnosti jednotlivých pracovníků aplikovat právní předpisy na konkrétní životní situace jednotlivých dětí, ale také na jejich specifické odborné i měkké kompetence, které prověřují jejich profesionalitu při zastupování klientů, u nichž je význam jejich vlastních přání či názorů mnohdy posuzován (a nezřídka i devalvován) optikou dostatečné či nedostatečné rozumové vyspělosti, zdravotního omezení, předjímáním potenciálních rizik s domněnkou nesprávného rozhodování aj.

Zatímco výkon procesního opatrovnictví dítěte lze asi nejuvýstižněji přirovnat k roli nezávislého obhájce dítěte, který nemůže z pozice autoritativního orgánu a bez vazby na vůli dítěte zjišťovat informace o jeho životní situaci, plánovat a hodnotit plnění podpory dítěte a jeho rodiny v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte, podávat návrhy na úpravu poměrů dítěte, omezování nebo zbavování jeho osobní svobody (k tomu viz nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2009, sp. zn. II, ÚS 1945/08, ve kterém Ústavní soud dovedl, že i odnětí z rodiny, zvláště má-li dojít k umístění dítěte do ústavní péče, je zásahem do osobní svobody dítěte) aj., pak specifické odborné kompetence kladené na pracovníky pověřené zajišťováním veřejnoprávní ochrany dítěte jsou do určité míry odlišné. Tito pracovníci musí disponovat především schopnostmi potřebnými k provedení nejen prvotního, ale také průběžného vyhodnocování

životní situace dítěte a jeho rodiny, k zjišťování potřeb a názorů dítěte. Zjištěné okolnosti pak průběžně vyhodnocovat a v návaznosti na to, s vědomím nutných podmínek zásahů, s nimiž vstupují do autonomie rodiny (tedy zásahům podléhajícím požadavkům legality, legitimacy a proporcionality, které musí být integrální součástí výkonu moci veřejné), přijímat v roli „case managera“ opatření pro zajištění toho, co rodiče v rámci výkonu svých povinností nevládnou plnit a kde jsou současně naplněny podmínky nepřiměřeného, tj. závažného a pravděpodobného ohrožení života nebo tělesné či duševní integrity dítěte či dětí.

Mezi nejdůležitějšími dovednostmi, které pro svou práci pracovníci OSPOD potřebují mít, je schopnost komunikace (a to nejen) s člověkem se závislostí. Pracovníci komunikují citlivě a jsou rozhodní. Orientují se v síti adiktologické péče s důrazem na cílovou skupinu dětí a mladistvých. V návaznosti na uvedené je důležité, aby pracovníci disponovali schopnostmi spolupráce s externími subjekty a konstruktivního jednání s účastníky v síti.

Kurátoři pro děti a mládež se také musí orientovat v možnostech svého působení na děti, na které je ve smyslu § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, pohlíženo jako na děti ohrožené, a které nemají zájem o léčbu či intervenci v užívání drog. V takových případech musí být pracovníci schopni vycházet ve svých intervencích směřovaných vůči dítěti zejména z principu dobrovolnosti, který zapovídá využití jiných než „měkkých“ nástrojů práce s vnitřní motivací dítěte ke změně, vedení dítěte k získání náhledu na své chování a případné důsledky s ním spojené a zprostředkování pomoci dítěti

při řešení jeho vztahu k návykovým látkám.

Měkké kompetence

Pracovníci jsou schopni efektivně komunikovat, formulovat myšlenky v písemné i ústní podobě na vysoké úrovni. Praktikují aktivní naslouchání. Přizpůsobují komunikaci potřebám klientů, zvládají jednání i s větší skupinou lidí. Jsou vstřícní, tolerantní, respektují představy a názory druhých lidí, dokážou překonávat předsudky a stereotypy myšlení. Poskytují zpětnou vazbu, vytváří motivující prostředí pro řešení problémů. Pracovníci jsou schopni přizpůsobit své pracovní návyky. Nepodléhají manipulaci, umí odhadnout kapacitu vlastních možností, odpovídají za vlastní rozhodnutí a výsledky práce. Vyvíjí úsilí a aktivity důležité k realizaci cíle i přes vzniklé překážky, pozitivně a vstřícně jedná v konkrétních situacích, aktivně předchází problémům a minimalizuje kritické situace.

Další kompetence spočívá ve vyhledání, rozpoznání a zvolení validních nebo důležitých informací potřebných pro danou situaci. Pracovník se nespokojí s povrchními nebo nedostatečnými informacemi, umí rozeznat a ověřit míru hodnoty informací.

Pracovníci vězeňské správy

Odborné znalosti

- Disponují znalostmi z oblasti právních předpisů, zejm. zákona č. 555/1992 Sb., o vězeňské službě a justiční stráž; zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů; zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník; zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; zákona č. 89/2012 Sb.,

občanský zákoník; zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby; zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody; zákona č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád; vyhlášky č. 109/1994 Sb., kterou se vydává řád výkonu vazby; vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody; jakož i znalostmi z oblasti právních předpisů vztahujícími se k pracovnímu uplatnění, dluhům, dávkám a sociálnímu zabezpečení;

- znalostmi příslušných nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky;
- znalostmi pro vedení poradenské komunikace a pro poskytování krizové intervence;
- znalostmi z oblasti teorií a metod sociální práce;
- znalostmi o síti služeb pro propuštěné osoby; o roli a činnosti orgánů sociálního zabezpečení, pobočkami Úřadu práce, soudů, obecních úřadů, neziskových organizací i poskytovatelů adiktologických služeb;
- znalostmi o způsobu zajištění odborné adiktologické pomoci odsouzeným;
- znalostmi pro vypracování posudku v rámci Souhrnné analýzy rizik a potřeb odsouzených (SARPO), pro spoluvytváření koncepce zacházení s odsouzenými, programů zacházení a vnitřní diferenciací odsouzených;
- znalostmi pro předcházení distribuce drog do věznic a uvnitř věznic;
- znalostmi o možnostech využití restorativních přístupů a jejich zajištění, především prostřednictvím Probační a mediační

služby.

Kvalifikační předpoklady

Sociální pracovník musí splňovat odbornou způsobilost podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V souladu s nařízením generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 36/2010, kterým se upravuje protidrogová politika Vězeňské služby České republiky, v platném znění, je kvalifikačním požadavkem pro výkon práce v oblasti protidrogových služeb pro odborné zaměstnance Vězeňské služby České republiky také absolvování adiktologického kurzu pro příslušnou specializaci. Za splněný kvalifikační požadavek se též považuje nejméně dvouletá odborná praxe při práci s uživateli drog.

Specifické odborné kompetence

Pro civilní zaměstnance Vězeňské služby, sociální pracovníky nevyjímaje, kteří dle § 2 odst. 1, písm. d) a e) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážích České republiky, prostřednictvím programů zacházení působí na vězněné osoby, se jeví jako velmi důležitá dovednost umět komunikovat tak, aby tyto vězené osoby motivovali k řešení následků trestné činnosti a plnění závazků, ke změně či upevnění změny jejich postoje k páčání trestné činnosti, podporovali jejich pozitivní vazby a rodinné vztahy vně věznic a jejich přípravu na život po propuštění. Pracovníci jsou klientům schopni nabídnout vhodnou službu a pomoc pro účinné řešení jejich situace. Umí zaujmout individuální přístup. Jsou schopni spolupracovat s orgány sociálního zabezpečení, pobočkami Úřadu práce, soudy, neziskovými organizacemi, sociálními pracovníky obecních úřadů atd.

Důležitou kompetencí je zvládnání zátěžové situace.

Měkké kompetence

Pracovníci jsou schopni efektivně komunikovat, formulovat myšlenky v písemné i ústní podobě na vysoké úrovni. Praktikují aktivní naslouchání. Přizpůsobují komunikaci potřebám klientů, zvládají jednání i s větší skupinou lidí. Jsou tolerantní a respektující k představám a názorům druhých lidí. Poskytují zpětnou vazbu, vytváří motivující prostředí pro řešení problémů.

Umí identifikovat priority, podat výkon i přes vzniklé problémy a překážky v požadovaném čase, pracovat precizně. Důležitou kompetencí je schopnost pracovat soustředěně. Nepodléhají manipulaci, umí odhadnout kapacitu vlastních možností, odpovídají za vlastní rozhodnutí a výsledky práce.

Pracovníci posuzující přestupky dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

Odborné znalosti

- Disponují znalostmi souvisejícími s projednáváním přestupků dle příslušných právních předpisů, zejm. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád; zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek;
- znalostmi pro zpracování spisového materiálu, výpovědí, k přípravě materiálů k projednávání přestupků, provádění zápisů do protokolů a vyhotovení rozhodnutí;

- znalostmi pro ukládání a výběr pokut za porušení příslušné zákonné normy;
- znalostmi pro vyřizování podnětů a stížností občanů.

Kvalifikační předpoklady

V souladu s § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, musí mít všichni pracovníci, kteří jsou oprávněny k provádění úkonů správního orgánu v řízení o přestupcích, vysokoškolské vzdělání nejméně v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice. Pokud pracovníci takovým vzděláním nedisponují, musí mít vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu v jiné oblasti a prokázat odbornou způsobilost zkouškou provedenou u Ministerstva vnitra. Nutno zmínit, že v souladu s § 112 odst. 9 téhož právního předpisu se tato podmínka od 31. prosince 2022 nevztahuje na pracovníky starší 50 let, pokud nejméně 10 let projednávali přestupky a rozhodovali o nich.

Specifické odborné kompetence

Stěžejní kompetencí v rámci vedených správních řízení a při zajišťování přestupkové agendy je schopnost koordinovat činnost druhých, přijímat nové poznatky a tyto jednotlivě i ve vzájemných souvislostech vyhodnotit tak, že v rámci zjištění stavu věci nevyplývají důvodné pochybnosti (např. v rámci drogové problematiky). Pracovníci jsou schopni aplikovat právní předpisy vztahující se k přestupkům spáchaným v souvislosti s užíváním návykových látek ve vzájemných souvislostech.

Měkké kompetence

Pracovníci plní samostatně a spolehlivě povinnosti související s vedením přestupkové agendy a projednáváním přestupků. Jsou schopni jasně a srozumitelně formulovat myšlenky jak v písemné, tak v ústní podobě. Naslouchají druhým, reagují asertivně na vzniklou situaci. Jednají a komunikují profesionálně. Usilují o důvěru účastníků řízení. Propojují informace z různých i netradičních/nových zdrojů. Pracovníci jsou předvídaví a odolní vůči stresu.

Sociální kurátoři

Odborné znalosti

- Disponují znalostmi z oblasti právních předpisů, které se vztahují k výkonu jejich profese (zejm. zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník; jakož i další právní předpisy vztahující se k pracovnímu uplatnění, dluhům i dávkám sociálního zabezpečení);
- znalostmi pro vedení poradenské komunikace, a to zejm. v oblasti dluhů, pracovního uplatnění, bydlení, dávek sociálního zabezpečení;
- znalostmi z oblasti teorií a metod sociální práce;
- znalostmi o síti služeb;
- znalostmi o postupech pro provádění depistážní činnosti a zjišťování informací o životní situaci klienta;
- znalostmi o postupech nakládání s osobními údaji, k nimž mají v rámci výkonu své profese přístup, a to způsobem, který vylučuje neoprávněný nebo nahodilý přístup jiných osob

k těmto údajům, jejich případné zneužití, zničení či ztrátu, neoprávněné zpracování, event. jejich použití k jiným účelům, než k jakému jsou pracovníci oprávněni je používat v souvislosti s plněním pracovních činností;

- znalostmi o etických principech a hodnotách sociální práce, které dodržují, a které jsou obsaženy v Etickém kodexu sociálního pracovníka České republiky, nebo také ve Světovém prohlášení o etických principech sociální práce, které bylo zpracováno IFSW (International Federation of Social Workers) a IASSW (International Association of Schools of Social Work);

Kvalifikační předpoklady

Pracovníci musí splňovat odbornou způsobilost podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Specifické odborné kompetence

Pracovníci jsou schopni motivovat klienty ke změně, poskytovat jim krizovou intervenci. Nabídnout klientům vhodnou službu a pomoc pro účinné řešení jejich situace. Umí zaujmout individuální přístup a komunikaci přizpůsobit potřebám i možnostem klientů. Jsou schopni spolupracovat s orgány sociálního zabezpečení, pobočkami Úřadu práce, soudy, neziskovými organizacemi, sociálními pracovníky obecních úřadů atd. Důležitou kompetencí je zvládání zátěžové situace.

Měkké kompetence

Akcentuje se rozvoj měkkých kompetencí při zájmu a úsilí zaměřeném na zjišťování a uspokojování klientských potřeb. Pracovník rovněž

	<p>vyvíjí vlastní iniciativu, pracuje soustředěně, samostatně získává informace a cesty k řešení. Dokáže pochopit podstatu problému, odlišit podstatné od nepodstatného, vnímat příčiny a důvody, následky a širší souvislosti problému a hledá systémové řešení problému (Havlíčková 2015). Důležité je zvládnutí zátěžové situace. Pracovník je odolný proti stresu, v zátěžových situacích je navíc oporou druhým. Při překonávání překážek analyzuje situaci a v rámci alternativ volí nejvhodnější řešení. Dokáže se soustředit na cíl a tím se oprostit od vnějších vlivů.</p>
Dílčí cíle vzdělávacího programu	<p>Absolvent bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none">• základní principy služeb poskytovaných lidem užívajícím návykové látky a patologickým hráčům;• právní závazky státu v oblasti užívání návykových látek a závislostí;• právní předpisy vztahující se k zásahu do integrity člověka;• základní pilíře a východiska protidrogové politiky České republiky;• povahu konceptů stigmatizace a destigmatizace a jejich dopadů na cílovou skupinu uživatelů návykových látek a patologických hráčů;• základní informace o využívání metod motivačních rozhovorů a krizové intervence;• základní dovednosti vedení poradenské komunikace;• dělení drog a jejich vliv na člověka;• podoby patologického hráčství a jeho projevy;• základní intervence první pomoci při akutní fázi odvykacích

stavů a intoxikaci člověka.

Absolvent bude schopen:

- porozumět roli služeb, které jsou poskytovány lidem užívajícím návykové látky a patologickým hráčům;
- ztotožnit se se svou profesní rolí ve vztahu k uživatelům návykových látek a patologickým hráčům;
- aplikovat právní předpisy vztahující se k užívání návykových látek ve vzájemných souvislostech, jakož i právní předpisy vztahující se k otázkám zásahu do integrity člověka;
- porozumět filosofii účinného přístupu k drogové problematice jako celku s důrazem na prevenci a tento přístup i při výkonu svých pracovních povinností aplikovat;
- používat základní intervence první pomoci u akutních fází odvykacích stavů a intoxikace;
- použít základní principy motivačních rozhovorů a krizové intervence při práci s lidmi užívajícími návykové látky a patologickými hráči;
- přistupovat k řešení problémů týkajících se práce s otázkou užívání návykových látek a patologického hráčství samostatně či týmově;
- zaujmout proaktivní přístup při poskytování služeb lidem užívajícím návykové látky a patologickým hráčům, komunikovat profesionálně a usilovat o důvěru a dlouhodobý prospěch této cílové skupiny;
- lépe zvládat konfliktní situace související s otázkami užívání návykových látek a patologického hráčství;
- usilovat o komplexní řešení případu;

	<ul style="list-style-type: none">• lépe navázat spolupráci s dalším aktéry systému péče o klienty se závislostí, udržovat kontakt a komunikaci až do vyřešení věci.
Způsob vyhodnocení	<p>Hodnocení vzdělávacího programu, jeho účinnosti a efektivity je v souladu se současnými trendy ověřováno v několika fázích:</p> <p>a) Sebeevaluační dotazník (viz příloha 1) jako součást hodnocení vzdělávacího programu je doporučenou inovativní formou vzdělávání, v rámci níž účastník provede hodnocení přínosu vzdělávacího programu pro výkon své profese, a to se zaměřením na komparaci svých odborných znalostí, dovedností a měkkých kompetencí v předemné otázce před zahájením vzdělávacího programu a po jeho ukončení.</p> <p>b) Evaluační dotazník (viz příloha 2) pro hodnocení obsahu programu, lektora a prostředí.</p> <p>c) Hodnocení vzdělávacího programu realizačním týmem</p> <p>Po skončení realizace vzdělávacího programu se organizační tým bude soustředit na jeho hodnocení z hlediska celkové koncepce a následné realizace v těchto rovinách:</p> <ul style="list-style-type: none">• vhodnost rozsahu vzdělávacího programu – počet hodin, rozplánování vzdělávacího programu do jedné prezenční části, hodnocení organizačních podmínek ve vztahu k očekávaným výsledkům vzdělávání;• vhodnost metodiky – hodnocení úspěšnosti použité metodiky ze strany lektorů a zapracování případných připomínek;• vyhodnocení vhodnosti a účinnosti použitých evaluačních nástrojů (tj. sebeevaluačního a evaluačního dotazníku).
Způsob	<ul style="list-style-type: none">• Sebeevaluační dotazník zaměřený na hodnocení odborných

ukončení	<p>znalostí, dovedností a měkkých kompetencí (viz příloha 1);</p> <ul style="list-style-type: none">• evaluační dotazník zaměřený na hodnocení obsahu programu, lektora a prostředí (viz příloha 2);• znalostní test;• vytvořené a odprezentované výstupy samostatné a skupinové práce.
Materiální a technické zabezpečení akce (didaktické prostředky a nároky na prostředí)	<p>Místo konání:</p> <ul style="list-style-type: none">• ubytovací anebo vzdělávací zařízení se stravováním v České republice s požadovanými standardy pro interaktivní výuku prezenčního studia. <p>Vybavení učebny:</p> <ul style="list-style-type: none">• flexibilní vybavení umožňující různé uspořádání učebny;• flipchart, flipchartové papíry;• HW vybavení – počítač připojený na internet, reproduktory, dataprojektor;• SW vybavení – WWW prohlížeč, základní SW aplikace (textový editor, grafický editor, program na přehrání videa, zvuku, prezentační program);• základní psací a kancelářské potřeby (papíry, post-it, nůžky, sešíváčka). <p>Didaktické materiální prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none">• pracovní listy a další vytištěné podklady pro jednotlivé aktivity;• pomůcky dle vybraných skupinových úkolů.
Obsah vzdělávání	Vzdělávací program je složen ze tří částí – obecná a specifická část, exkurze.

Obecná část vzdělávacího programu, která je určena všem pracovníkům z vybraných profesí veřejné správy, je rozložena do 24 hodin/1440 minut a sestává se z 9 tematických celků:

- I. Úvod do tematického celku, příp. celků, seznámení, pravidla (60 minut)
- II. Úvod do adiktologie, adiktologické služby současnosti (60 minut)
- III. Drogy a další návykové látky: jejich účinky, rizika (240 minut)
- IV. Nelátkové závislosti: jejich účinky, rizika (60 minut)
- V. Příznaky problémového užívání drog, dalších návykových látek a patologického hráčství (240 minut)
- VI. Zákonná a podzákonná právní úprava v oblasti protidrogové politiky (120 minut)
- VII. První pomoc při předávkování (180 minut)
- VIII. Systém prevence a pomoci v adiktologických službách současnosti v České republice (240 minut)
- IX. Základy poradenství v oblasti závislostí (120 minut)
- X. Úvod do krizové intervence (120 minut)

Pro **specifickou část** vzdělávacího programu je vyčleněno 8 hodin/480 minut, které jsou určeny pro každou jednu vybranou profesi veřejné správy zvlášť. Tato část je věnována tématům, která souvisí se specifickými znalostmi a dovednostmi nezbytnými pro výkon jednotlivých profesí veřejné správy.

Pracovníci orgánu sociálně – právní ochrany dětí:

- I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu
- II. Role veřejnoprávní ochrany dítěte a základní principy

veřejnoprávní ochrany dítěte

- III. Dítě užívající návykové látky
- IV. Základní postupy při práci sociálního pracovníka OSPOD s dětmi užívajícími návykové látky

Příslušníci městské a obecní policie:

- I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu
- II. Trestná činnost na úseku drog
- III. Právní aspekty řízení vozidla pod vlivem alkoholu a návykových látek a způsoby zjišťování ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou
- IV. Způsoby zjišťování ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou
- V. Aktuální drogová scéna v České republice

Pracovníci posuzující přestupky dle zákona č. 65/2017 sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

- I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu
- II. Přestupky v oblasti alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (hmotněprávní pojetí)
- III. Řízení o přestupcích v oblasti alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (procesněprávní pojetí)

Pracovníci vězeňské správy:

- I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu
- II. Relevantní právní předpisy a vnitřní předpisy VS
- III. Historie zneužívání drog ve věznicích; shrnutí dosavadního

výzkumu

- IV. Prevalence užívání drog vězni
- V. Cesty drog do věznic, distribuce, cena
- VI. Vzorce užívání drog vězněnými osobami
- VII. Testování na přítomnost drog v těle u vězněných osob
- VIII. Nové syntetické drogy v evropských věznicích
- IX. Testování pevných látek a využití analýzy odpadních vod na přítomnost návykových látek a jejich metabolitů pro potřeby VS
- X. Rizika užívání drog ve věznicích, zacházení s odsouzenými z pohledu teorie rizik, potřeb a rezpozitivity
- XI. Anamnéza běžného klienta a psychiatrické komorbidity
- XII. Systém péče o vězněné uživatele drog a jeho motivace k odvykání
- XIII. Vytvoření doporučeného postupu (zmapování klienta, poskytnutí minimální intervence, motivace klienta), závěr

Sociální kurátoři:

- I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu
- II. Oblast sociální práce a legislativy
- III. Cílové skupiny sociálního kurátora
- IV. Vliv sociálního okolí na jedince
- V. Meziresortní a mezioborová spolupráce
- VI. Nástroje práce v oblasti sociální práce

Poslední částí vzdělávacího programu je **exkurze**, která je určena pro všechny profese veřejné správy a časově je rozložena do 8 hodin.

Témata vzdělávacího programu	Obecná témata:
	<p>I. Úvod do tematického celku, příp. celků</p> <p>II. Úvod do adiktologie, adiktologické služby současnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- Úvod do adiktologie- Prevence jako účinná filosofie pro předcházení a mírnění dopadů závislostí- Základní rozdělení adiktologických služeb v České republice a jejich charakteristika- Stigmatizace a destigmatizace užívání návykových látek a závislostí <p>III. Drogy a další návykové látky: jejich účinky, rizika</p> <ul style="list-style-type: none">- Charakteristika drog a dalších návykových látek- Historie drog a dalších návykových látek- Co stojí drogy společnost- Statistická data – drogy na našem území- Důvody užívání návykových látek- Dělení drog – podle rizika pro uživatele a společnost, podle postoje společnosti ke droze, podle míry rizika vzniku závislosti, podle diagnózy, podle původu, podle účinku- Účinky drog na člověka <p>IV. Nelátkové závislosti: jejich účinky, rizika</p> <ul style="list-style-type: none">- Charakteristika nelátkových závislostí- Teorie rozvoje a vzniku závislosti na procesech,- Společenské dopady nelátkových závislostí

- Patologické hráčství a jeho projevy
- Technologické závislosti
- Netolismus
- Diagnostická kritéria nelátkových závislostí

V. Příznaky problémového užívání drog, dalších návykových látek a patologického hráčství

- Laps a relaps
- Mezinárodní klasifikace nemocí a Diagnostický a statistický manuál mentálních poruch
- Důvody užívání drog, dalších návykových látek a patologického hráčství
- Vznik závislosti a s ní spojené teorie
- Duální diagnóza
- Základní principy léčby závislosti
- Důsledky závislosti
- Screeningové diagnostické nástroje (zejm. AUDIT, DAST, Fagerströmův test, CRAFFT, CAGE aj.)

VI. Zákonná a podzákonná právní úprava v oblasti protidrogové politiky

- Mezinárodní závazky státu v oblasti závislostí a užívání návykových látek
- Vnitrostátní právní předpisy vztahující se k závislostem a užívání návykových látek (zejm. zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách; zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek; zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, jakož i další podzákonné předpisy)

- Kriminalita a její vztah k závislostem a užívání návykových látek
- Sociální, zdravotní a ekonomické dopady užívání návykových látek a patologického hráčství
- Právní důsledky zásahu do integrity člověka (zejm. institut informovaného souhlasu, svéprávnost, role adiktologických služeb v řízení před soudem, procesní práva a povinnosti klientů jakožto účastníků řízení vedených před soudem)

VII. První pomoc při předávkování

- Emergentní adiktologie
 - Opatření při otravě různými látkami
 - Intoxikace návykovými látkami podle způsobu aplikace
 - Nejzávažnější intoxikace
 - DR. ABCD
 - Nejzávažnější zranění
 - Poziční trauma
 - Bezvědomí nejasného původu
 - Epilepsie
 - Křečové stavy – první pomoc
 - Zvracení krve
 - Psychiatrické syndromy u abuserů
 - Stavy imitující intoxikaci
 - Kontakt s rychlou záchrannou službou
- Eliminační metody

VIII. Systém prevence a pomoci v adiktologických službách současnosti v České republice

- Protidrogová politika České republiky
- Nízkoprahové programy
- Systém prevence a pomoci v České republice
- Primární prevence
- Faktory a kritéria efektivní primární prevence
- Sekundární prevence se zaměřením na evidence based léčebné intervence
- Terciární prevence a Harm reduction
- Represe

IX. Základy poradenství v oblasti závislostí

- Poradenství v práci se závislým klientem
- Psychoterapie v základních typech péče o závislé
- Základní terapeutické přístupy v léčbě závislostí
- Kognitivně-behaviorální terapie
- Incentivní terapie
- Přístup komunitní podpory
- CRAFT
- Model čtyř úrovní intervence PLISSIT dle Jacka Annona
- Třístupňový model pomáhajícího procesu Gerarda Egana
- 5 „A“ metoda (Krátká intervence 5 P)
- Motivační rozhovory
- Cyklický model změny Prochaska, DiClemente

X. Úvod do krizové intervence

- Model krize
- Principy krizové intervence
- Základní dovednosti v krizové intervenci

- Formy krizové intervence
- Kazuistiky týkající se poskytování krizové intervence u uživatelů
- Proces kontraktování a pracovní strategie týmu

Specifická témata pro vybrané skupiny veřejné správy:

Příslušníci městské a obecní policie:

- Trestná činnost na úseku drog
- Právní aspekty řízení vozidla pod vlivem alkoholu a návykových látek a způsoby zjišťování ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou
- Aktuální drogová scéna v České republice

Pracovníci orgánu sociálně – právní ochrany dětí:

- Role systému veřejnoprávní ochrany dítěte
- Základní principy veřejnoprávní ochrany dítěte
- Děti užívající návykové látky
- Základní postupy při práci sociálního pracovníka OSPOD s dětmi užívajícími návykové látky

Pracovníci vězeňské správy:

- Relevantní právní předpisy a vnitřní předpisy Vězeňské služby České republiky
- Historie zneužívání drog ve věznicích; shrnutí dosavadního výzkumu
- Prevalence užívání drog vězni
- Cesty drog do věznic, distribuce, cena

- Vzorce užívání drog vězňnými osobami
- Testování na přítomnost drog v těle u vězňných osob
- Nové syntetické drogy v evropských věznicích
- Testování pevných látek a využití analýzy odpadních vod na přítomnost návykových látek a jejich metabolitů pro potřeby Vězeňské služby České republiky
- Rizika užívání drog ve věznicích, zacházení s odsouzenými z pohledu teorie rizik, potřeb a responzivity
- Anamnéza běžného klienta a psychiatrické komorbidity
- Systém péče o vězňné uživatele drog a jeho motivace k odvykání
- Vytvoření doporučeného postupu (zmapování potřeb klienta, poskytnutí minimální intervence, motivace klienta)

Pracovníci posuzující přestupky dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů:

- Přestupky v oblasti alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (hmotněprávní pojetí)
- Řízení o přestupcích v oblasti alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (procesněprávní pojetí)

Sociální kurátoři:

- Oblast sociální práce a legislativy
- Cílové skupiny sociálního kurátora
- Vliv sociálního okolí na jedince
- Meziřesortní a mezioborová spolupráce
- Nástroje práce v oblasti sociální práce

	<ul style="list-style-type: none">- Případové konference- Eticky problematické otázky a témata pro supervizi
Forma	32 hodin školení – prezenční, skupinová, příležitostná 8 hodin exkurze – prezenční, prožitková, skupinová, příležitostná
Metody	<p>Přednáška</p> <ul style="list-style-type: none">• Systematický a souvislý výklad problematiky;• má danou strukturu: úvod – záměr – osnova – jádro výkladu – důkazy – závěry;• je nutné ji prokládat vstupy posluchačů kurzu vlastní praxí, dobrými zkušenostmi a získanými znalostmi sebevzdělávání. <p>Brainstorming</p> <ul style="list-style-type: none">• Vyprodukuje velké množství volných nápadů a následně posoudí jejich užitečnost;• účastníci na základě podnětů ostatních, vymyslí více, než by vymysleli jednotlivě;• převažuje produkce kvantity nad kvalitou;• sjednocuje skupinu;• podporuje kreativní myšlení. <p>Skupinová diskuze</p> <ul style="list-style-type: none">• Účastníci se navzájem vyměňují své názory na řešené téma;• na základě svých znalostí obhajují své stanovisko a s tím nachází možná řešení daného tématu;• její přínos spočívá v aktivizaci účastníků, v nácviu vystupování a v rozvoji komunikačních dovedností.

Workshop

- Jde o interaktivní metodu, při které účastníci spolupracují za účelem vyřešení předem stanoveného úkolu;
- není vhodné pro začátečníky, účastníci by měli mít povědomí o tématu, slouží pro další vzdělávání a prohlubování znalostí.

Buzz groups

- Aktivizace účastníků po delším časovém úseku bez aktivity (po delších přednáškách);
- v průběhu určeného časového limitu prodiskutují téma ve dvojicích/menších skupinách a potom mohou následovat odpovědi na jejich dotazy.

Case study

- Prošetření, analýza a diagnóza podrobného popisu problému nebo situace;
- účastníci se ponoří do problému a následně jej rozluští.

Rolová hra

- Demonstrace schopností, nápadů, představ a pocitů v simulovaných situacích na základě skutečné životní zkušenosti;
- umožňuje účastníkům vyrovnat se s mnohými náročnými situacemi a zpětně si uvědomit nejen chování, postoje a schopnosti ostatních, ale také ty své.

Demonstrační metoda – videoukázka

- Předvádění reálných předmětů a jevů;
- realistické zobrazování skutečných předmětů a jevů;

	<ul style="list-style-type: none">• jejich záměrně pozměněné zobrazování;• postihování reality prostřednictvím schémat, znaků, symbolů, abstraktních modelů. <p>Exkurze</p> <ul style="list-style-type: none">• Ověřování a pozorování skutečností v přímé praktické činnosti;• účastníci se seznámí s prostory a vybavením služeb, včetně představení metodického zázemí služeb.
Evaluace a sebeevaluace	<ul style="list-style-type: none">• Sebeevaluační dotazník• Očekávání a obavy (součástí úvodního bloku)• Evaluace vzdělávacího modulu – organizace a lektoři• Evaluace obsahu vzdělávacího programu• Vyhodnocení rozvoje kompetencí• Přínos pro praxi
Učební plán	<p>Obecná část</p> <p>(24 hodin/1440 minut)</p>
	<p>I. Úvod do tematického celku, příp. celků, seznámení, pravidla</p> <p>Anotace: Lektor přivítá účastníky, představí systém školení – organizační pokyny, časový harmonogram a uvede tematické celky do kontextu vzdělávacího programu.</p> <p>Lektor zařadí seznamovací aktivitu a zjistí očekávání a potřeby účastníků.</p> <p>Časová dotace: 60 minut</p> <p>II. Úvod do adiktologie, adiktologické služby současnosti</p>

Anotace: Lektor seznámí účastníky s dynamicky rozvíjejícím se oborem zabývajícím se prevencí, léčbou a výzkumem užívání návykových látek a jiných forem závislostního chování.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze

Časová dotace: 60 minut

III. Drogy a další návykové látky: jejich účinky, rizika

Anotace: Lektor definuje pojmy jako droga, návykové látka, omamná a psychotropní látka a rozdělí je podle typu, míry zneužití, dopadu na zdraví.

Účastníci ve dvojicích vyjmenují komplikace a rizika spojená s užitím návykové látky. Jednotlivé komplikace a rizika následně zařadí do kategorií.

Lektor seřadí návykové látky z hlediska rozšíření, způsobu užívání, účinků, projevu užívání. Společně s účastníky analyzuje a zkontroluje jejich vyjmenované komplikace a uvede je do kontextu.

Na závěr proběhne společná diskuze lektora a účastníků, s jakými typy drog nejčastěji přichází ve své organizaci do kontaktu.

Použité metody: Přednáška, buzz groups, skupinová diskuze

Časová dotace: 240 minut

IV. Nelátkové závislosti: jejich účinky, rizika

Anotace: Lektor seznámí účastníky s trendy nelátkové závislosti, jako jsou patologické hráčství, závislost na internetu a shrne výsledky nejnovějších terénních studií českých hráčů. Vyjmenuje základní typy závislosti na internetu a zmíněna bude prevalence i možnosti

léčebných intervencí.

Skupinová diskuze bude vyvolána na základě pocitů z předložené videoukázky. Účastníci sdělí své pocity, jejich myšlenky a případně jejich vlastní zkušenosti z praxe.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze, demonstrační metoda – videoukázka

Časová dotace: 60 minut

Konec prvního dne

V. Příznaky problémového užívání drog, dalších návykových látek a patologického hráčství

Anotace: Lektor objasní pojem závislost, jaké jsou znaky závislosti v oblasti tělesné, psychické, vztahové a sociální. Vyjmenuje příčiny závislostního chování a prevence vzniku závislosti.

Lektor vysvětlí, jak vzniká a funguje závislost, definuje patologickou závislost a objasní, jak se rozlišuje od ostatních závislostí.

Lektor společně s účastníky prodiskutuje, jak se závislost projevuje a jaké přináší důsledky pro závislou osobu i pro její okolí.

Lektor na jedné či dvou kazuistikách seznámí účastníky jednak s problematikou závislostí na návykových látkách a s nesnázemi, s kterými se závislí lidé potýkají při léčbě své závislosti na návykových látkách i ve svém osobním životě.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuse, case study

Časová dotace: 240 minut

VI. Zákonná a podzákonná právní úprava v oblasti protidrogové

politiky

Anotace: Lektor vymezí pojmy návyková, omamná a psychotropní látka a kde je v zákoně hledat. Účastníci se dozvědí základní zákonnou úpravu v oblasti návykových látek. Dále bude představen vztah užívání návykových látek a kriminality, rozebrány budou hlavní modely a východiska teorií vztahu návykových látek a kriminality.

Lektor s účastníky prodiskutuje hlavní rizikové faktory na úrovni trestněprávní definice drog a rozdíly mezi primární a sekundární drogovou kriminalitou.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze

Časová dotace: 120 minut

VII. První pomoc při předávkování

Anotace: Lektor definuje obor Emergentní adiktologie a následně vysvětlí, jaké jsou projevy a komplikace akutní intoxikace. Intoxikace bude rozebrána podle charakteru látky, který daný stav vyvolala.

Lektor ve společné diskuzi s účastníky rozliší zdravotní stavy podle jejich fatálnosti, tedy podle nebezpečí úmrtí. Účastníci se následně seznámí s lékařskými intervencemi, ale také s intervencemi, které spadají pod obecnější první pomoc. Konkrétní intervence poté zpětně aplikují na specifikované stavy, při kterých hrozí nebezpečí úmrtí a mohou být aplikované i širokou veřejností.

Lektor posléze vyjmenuje metody detoxifikace a její kontext, dále metody užívané v jednotlivých skupinách návykových látek. Půjde o akutní intoxikaci s deliriem při užití halucinogenů či konopných drog, halucinatorně-paranoidní syndrom při užití stimulancií, akutní

úzkostná porucha při užívání konopných drog a stimulantů a epileptické záchvaty. U těch stavů popíše nejčastější situace, jejich klinické obrazy a možnosti první pomoci a terapie.

Použité metody: přednáška, skupinová diskuze

Časová dotace: 120 minut

Konec druhého dne

VIII. Systém prevence a pomoci v adiktologických službách současnosti v České republice

Anotace: Lektor účastníkům představí základní principy středního proudu, na kterém je postavena současná česká protidrogová politika. Staví na pragmatickém a racionálním přístupu, který si stanovuje realistické a dosažitelné cíle (nikoli „společnost bez drog“), opírá se o čtyři základní pilíře (tj. o primární prevenci, harm reduction, léčbu a resocializaci, o represii).

Budou diskutovány faktory a kritéria efektivní primární prevence, jelikož značná část účastníků může být v rámci jejich povolání součástí různých programů primární prevence. Dále na základě metody buzz groups budou účastníci diskutovat Mapu pomoci – co se jim líbí, co nelíbí, používá se v jejich praxi, jak se používá nebo jak by se mohla používat. Součástí diskuzí bude i krátký demonstrační film, který otevře otázku prevence závislostí jednotlivých postav z dané videoukázky.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze, buzz groups, demonstrační metoda – videoukázka

Časová dotace: 240 minut

IX. Základy poradenství v oblasti závislosti

Anotace: Lektor vyjmenuje různé formy poradenství, zaměří se na vztah mezi terapeutem a klientem. Lektor popíše adiktologické poradenství v systému adiktologických služeb – v nízkoprahovém zařízení, ambulantní péči a pobytové a doléčovací zařízení.

Pomocí rolové hry se účastníci seznámí s krátkou intervencí „A“ metody jako s velmi efektivním nástrojem, který se používá při identifikaci uživatelů návykových látek a k dalšímu postupu v rámci jejich léčení. Závěrem lektor definuje A metodu a vysvětlí její vhodné použití. Metoda je složená z dotazů slovy začínajících na „A“ – Ask, Assess, Advice, Arrange a dá se využít zejména u modelu čtyř úrovní intervence PLISSIT a třístupňového modelu pomáhajícího procesu.

Použité metody: Přednáška, rolová hra

Časová dotace: 120 minut

X. Úvod do krizové intervence

Anotace: Lektor seznámí účastníky se základními rozdíly a specifiky ve formách krizové intervence. Lektor popíše prezenční formy krizové pomoci, jedná se o ambulantní pomoc, hospitalizaci či terénní formu, a distanční čili telefonní, internetovou nebo chatovou pomoc.

Ve skupinové diskusi bude analyzován proces kontaktování a pracovní strategie týmu. Dále budou diskutovány možnosti řešení situace, hodnocení výstupů, rozhodnutí o potřebné následné péči.

Diskutovány budou základní principy krizové intervence a dovednosti v krizové intervenci. Jedná se zejména o posouzení situace, plánování

intervence (volba přístupu) a intervenci samotnou

Pomocí příhodných kazuistik budou představeny nejčastější případy krizové intervence.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze, case study

Časová dotace: 120 minut

Konec třetího dne – konec obecné části

Specifická část pro vybrané skupinu veřejné správy

(8 hodin/480 minut pro každou vybranou profesi veřejné správy)

Pracovníci orgánu sociálně – právní ochrany dětí:

I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu

Anotace: Lektor přivítá účastníky specifické části vzdělávacího programu pro pracovníky OSPOD, představí strukturu školení a uvede specifickou část vzdělávacího programu do kontextu celého projektu.

Lektor zjistí očekávání účastníků a jejich potřeby.

Časová dotace: 30 minut

II. Role veřejnoprávní ochrany dítěte a základní principy veřejnoprávní ochrany dítěte

Anotace: Lektor vymezí role sociálních pracovníků OSPOD odvíjející se od konkrétní agendy (či agend), jejímž výkonem jsou pověřeni – tj. role správního orgánu, který zajišťuje veřejnoprávní ochranu dětí a/nebo role orgánu zajišťujícího veřejné poručení a veřejné opatrovnictví dítěte. Společně účastníkům navrhne k diskusi téma: *Možnosti pracovníků OSPOD v kontextu jejich role, ve které se zaměří*

především na problematiku slučitelnosti těchto rolí a prioritizaci jedné z nich. Účastníci si díky tomu navzájem předají vlastní pohledy na roli pracovníka OSPOD a vzájemně si sdělí, jak by měl ideálně takový pracovník ve své roli vystupovat.

Lektor účastníkům přednese aktuální právní zakotvení role pracovníka OSPOD v kontextu s platnou i historickou legislativou. Zaměří se na primární roli pracovníka OSPOD jako orgánu veřejnoprávní ochrany dítěte, která představuje vždy výkon veřejné moci. Představí principy přiměřenosti, subsidiarity veřejnoprávní intervence a nejméně omezujícího prostředí, jakož i základní požadavky, které musí vždy orgán veřejnoprávní ochrany dítěte sledovat, zasahuje-li do autonomie dítěte a jeho rodiny (nebo obecněji do základních práv a svobod člověka):

- požadavek zákonnosti (legality) zásahu;
- požadavek oprávněnosti (legitimity) zásahu;
- požadavek přiměřenosti (proporcionality) zásahu.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze, Buzz groups, Case study

Časová dotace: 150 minut

III. Dítě užívající návykové látky

Anotace: Lektor seznámí účastníky s přímými a nepřímými známkami zneužívání alkoholu a jiných návykových látek dítětem či mladistvým. Dále účastníky seznámí se statistickými údaji v oblasti užívání návykových látek a nelátkových závislostí u cílové skupiny dětí a mladistvých.

Lektor se při svém výkladu také zaměří na postup sociálních pracovníků OSPOD při práci s dětmi, které užívají návykové látky.

V souvislosti s dítětem užívajícím návykové látky se lektor zaměří na tematiku rodiny ve vztahu k adiktologickým problémům dítěte a mladistvého. Účastníci si společně definují potřebu spolupráce pracovníka OSPOD s jinými kolegy a institucemi.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze

Časová dotace: 150 minut

IV. Základní postupy sociálního pracovníka OSPOD při práci s dětmi užívajícími návykové látky

Anotace: Lektor předloží účastníkům dvě kazuistiky, kterými jim přiblíží možnosti práce s cílovou skupinou dětských uživatelů návykových látek a nelátkových závislostí. Lektor se zaměří na prezentaci možnosti práce dle principů veřejnoprávní ochrany dítěte, tak aby byl naplněn nejlepší zájem dítěte a byly splněny povinnosti vyplývající z role pracovníka OSPOD.

Formou skupinové diskuze budou ve vztahu k roli pracovníka OSPOD (I. téma) diskutována téma:

- autonomie dítěte a jeho rodiny;
- zásah do autonomie dítěte a jeho rodiny.

Použité metody: Case study, Skupinová diskuze

Časová dotace: 150 minut

Příslušníci městské a obecní policie:

I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu

Anotace: Lektor přivítá účastníky specifické části vzdělávacího programu pro pracovníky městské a obecní policie, představí strukturu školení a uvede specifickou část vzdělávacího programu do kontextu celého projektu.

Lektor zjistí očekávání účastníků a jejich potřeby.

Časová dotace: 15 minut

II. Trestná činnost na úseku drog

Anotace: Lektor účastníky seznámí s trestnými činy souvisejícími s výrobou, dovozem, nabízením a prodejem drog. Účastníci budou seznámeni s definicí trestných činů osob, které návykové látky užívají či pod jejich vlivem nebo za účelem jejich nákupu trestnou činností páchají.

Použité metody: Přednáška, buzz groups

Časová dotace: 105 minut

III. Právní aspekty řízení vozidla pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a způsoby zjišťování ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou

Anotace: Lektor se bude věnovat standardnímu postupu městské a obecní policie při podezření na požití alkoholu a jiných návykových látek u řidiče motorového vozidla.

Lektor seznámí účastníky, jakými způsoby policejní orgán, v případě zjištění ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou, provádí zajišťování důkazů při vyšetřování přítomnosti alkoholu či jiné

návykové látky, a to zejména v silniční dopravě.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze, buzz groups

Časová dotace: 240 minut

IV. Způsoby zjišťování ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou

Anotace: Lektor seznámí účastníky jakými způsoby policejní orgán, v případě zjištění ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou, provádí zajišťování důkazů při vyšetřování přítomnosti alkoholu či jiné návykové látky a to zejména v silniční dopravě.

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze

Časová dotace: 120 minut

V. Aktuální drogová scéna v České republice, závěr

Anotace: Lektor účastníky seznámí s aktuálními statistickými údaji problematiky současné drogové scény v České republice, dále s hlavními trasami dovozu, objížďky, prohlídky na hranicích, typy pašeráků, způsoby pašování, drogy vyrobené v České republice a mimo ni. Účastníci se dozvědí nové trendy v oblasti drog a legislativní změny.

Lektor nechá účastníkům prostor ke skupinové diskuzi u každého z probíraných bodů.

Účastníci vyplní sebeevaluační, evaluační dotazník a znalostní test k celému vzdělávacímu programu.

Použité metody: Přednáška, Skupinová diskuze

Časová dotace: 120 minut

Pracovníci posuzující přestupky dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu

Anotace: Lektor přivítá účastníky specifické části vzdělávacího programu pro pracovníky posuzující přestupky dle zákona č. 65/2017 sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, představí strukturu školení a uvede specifickou část vzdělávacího programu do kontextu celého projektu.

Lektor zjistí očekávání účastníků a jejich potřeby.

Časová dotace: 30 minut

II. Přestupky v oblasti alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (hmotněprávní pojetí)

Anotace: Lektor seznámí účastníky s aktuální právní úpravou přestupků v oblasti drog. Zmíní se rovněž o přestupcích, které souvisí s dalšími návykovými látkami a o jejich právní úpravě.

Použité metody: přednáška

Časová dotace: 230 minut

III. Řízení o přestupcích v oblasti alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (procesněprávní pojetí)

Anotace: Lektor seznámí účastníky s postupy správního orgánu od převzetí oznámení o spáchání uvedeného přestupku až po vypracování rozhodnutí. Budou vysvětleny pojmy týkající se této

problematiky a uvedeny právní normy a metodické pokyny zabývající se touto oblastí.

Použité metody: Přednáška, Skupinová diskuze, Rolová hra

Časová dotace: 220 minut

Pracovníci vězeňské správy:

I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu

Anotace: Lektor přivítá účastníky specifické části vzdělávacího programu pro pracovníky vězeňské správy, představí strukturu školení a uvede specifickou část vzdělávacího programu do kontextu celého projektu.

Lektor zjistí očekávání účastníků a jejich potřeby.

Časová dotace: 15 minut

II. Relevantní právní předpisy a vnitřní předpisy Vězeňské služby České republiky

Anotace: Lektor účastníkům připomene nejdůležitější ustanovení předpisů, které souvisejí s dále probíranými tématy (zejména zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – testování na přítomnost návykových látek v těle; návyková látka; ochranné léčení; nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky k protidrogové politice; metodické listy Vězeňské služby České republiky – monitoring drog, substituční léčba, hepatitidy) a relevantní mezinárodní dokumenty (Evropská vězeňská pravidla, Protidrogová strategie EU na období 2021 – 2021,

doporučení WHO týkající se výkonu vězeňství).

Použité metody: Přednáška

Časová dotace: 15 minut

III. Historie zneužívání drog ve věznicích; shrnutí dosavadního výzkumu

Anotace: Lektor na nejnovějších výzkumných výsledcích podá stručný exkurz do historie zneužívání drog v českých věznicích; budou představeny nejdůležitější výsledky studií realizovaných v minulosti Institutem pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP), Klinikou adiktologie, Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti (NMS). Účastníci na jednom z grafických zobrazení výsledků výzkumu prodiskutují příčiny a důsledky rozdílných výsledků v čase.

Lektor účastníky rozdělí do menších skupin, každé skupině zadá za úkol stanovit příčiny a následky vztahující se k výsledku jednoho grafu z výzkumné zprávy. Každé skupině bude přidělen odlišný graf. Příčiny a následky ke svému grafu budou poté jednotlivé skupinky prezentovat před dalšími účastníky.

Použité metody: Přednáška, buzz groups

Časová dotace: 35 minut

IV. Prevalence užívání drog vězni

Anotace: Lektor účastníky seznámí s daty z pravidelné studie realizované Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti, daty z výsledků vstupních vyšetření prostřednictvím

nástroje Souhrnné analýzy rizik a potřeb odsouzených (SARPO), daty z testování z moči při nástupu do věznice (včetně dlouhodobých trendů); data týkající se situace v České republice budou srovnána se situací v zemích Evropské unie a dalších vybraných zemích.

Použité metody: Přednáška

Časová dotace: 20 minut

V. Cesty drog do věznic, distribuce, cena

Anotace: Lektor v úvodu účastníky vyzve ke sdílení zkušeností a poznatků z jejich věznic; dále budou představeny zveřejněné informace z některých evropských zemí a data získaná od českých vězňů v rámci kvalitativní studie.

Použité metody: Case study, skupinová diskuze

Časová dotace: 40 minut

VI. Vzorce užívání drog vězněnými osobami

Anotace: Lektor seznámí účastníky s nejrozšířenějšími vzorci užívání drog vězněnými osobami. Účastníci se dozví, jaké jsou nejrozšířenější rizikové způsoby aplikace drog, sdílení injekčního materiálu a parafernálií a kuriózní způsoby aplikace ve vězení.

Lektor s účastníky provede brainstorming, ve kterém bude po účastnících chtít vědět všechny možné způsoby užívání drog vězněnými osobami, se kterými se v jejich praxi setkali, nebo se setkal někdo z jejich pracovního prostředí.

Použité metody: Brainstorming

Časová dotace: 20 minut

VII. Testování na přítomnost drog v těle u vězněných osob

Anotace: Lektor stručně nastínění základy toxikologie (základní metody používané laboratořemi forenzní toxikologie), základní fakta z oblasti farmakokinetiky THC, metamfetaminu a opiátů; budou představeny základní imunochemické testy, budou diskutovány výhody a nevýhody testování z různých tělních tekutin (moč, sliny), mezi účastníky budou sdíleny zkušenosti z oblasti testování ve věznicích; v případě dostatku časového prostoru a technických možností budou posluchači vyzváni k navržení efektivního systému testování (formou workshopu).

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze, workshop

Časová dotace: 60 minut

VIII. Nové syntetické drogy v evropských věznicích

Anotace: Lektorem bude představen evropský systém včasného varování EWS (Early Warning Score) a obsah publikace EMCDDA (The European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) o nových syntetických drogách ve věznicích; účastníci budou vyzváni, aby se v krátkém odlehčeném workshopu vžili do role dealerů a navrhli nejbezpečnější a nejefektivnější organizovaný způsob pašování drog do věznic a jejich distribuce (včetně organizace finančních transakcí).

Použité metody: Přednáška, workshop

Časová dotace: 40 minut

IX. Testování pevných látek a využití analýzy odpadních vod na

přítomnost návykových látek a jejich metabolitů pro potřeby Vězeňské služby České republiky

Anotace: Lektor s účastníky prodiskutuje současné používání detekční soupravy NIK Test, dále budou představeny přenosné spektrometry, přístroje na detekci drog ze stěrů z povrchů. Účastníci se dozví výsledky zahraničních studií na toto téma, budou diskutovány možnosti využití této metody v českých věznicích (náklady/přínosy).

Pokud je to možné, bude zajištěno některé zařízení k testování pevných látek.

Použité metody: Skupinová diskuze,

Časová dotace: 30 minut

X. Rizika užívání drog ve věznicích, zacházení s odsouzenými z pohledu teorie rizik, potřeb a responzivity

Anotace: Lektor bude prezentovat rešerši zahraniční literatury na témata sebevražd, sebepoškozování, násilí a vydírání. Účastníky budou diskutovány návrhy, jak těmto fenoménům předcházet v podmínkách českých věznic.

Lektor v krátkosti představí model R/N/R (The Risk-Need-Responsivity Model) a jeho nejdůležitější východiska.

Použité metody: Case study, skupinová diskuze

Časová dotace: 35 minut

XI. Anamnéza běžného klienta a psychiatrické komorbidity

Anotace: Lektor představí typickou anamnézu klienta před vstupem do péče poskytované věznicí, budou diskutována kumulovaná rizika

a potřeby na straně klienta. Zvláštní důraz bude kladen na psychiatrické komorbidity přidružené k adiktologickým poruchám, budou představeny výsledky zahraničních studií na vězeňských populacích i na běžné populaci; budou stručně probrány nejčastější duševní poruchy, jejich projevy a léčba; důraz bude kladen na problematiku dekompenzace těchto poruch během uvěznění a automedikace dostupnými prostředky (drogami).

Použité metody: Přednáška, skupinová diskuze

Časová dotace: 35 minut

XII. Systém péče o vězněné uživatele drog a jeho motivace k odvykání

Anotace: Lektor účastníky seznámí se specifiky motivace k odvykání během uvěznění a s využitím techniky motivačních rozhovorů při práci s vězněnými uživateli drog. Lektorem budou podrobně popsány následující intervence spolu s příklady praxe v jednotlivých věznicích: *detoxifikace, substituční léčba, poradna drogové prevence, adiktolog a ambulance adiktologa, ochranné léčení, dobrovolné léčení.*

Podle zvážení lektora (čas, znalosti a dovednosti účastníků) bude případně zařazeno téma Efektivity zacházení s vězněnými uživateli drog v zahraničních a domácích studiích, Role NNO a dalších mimovězeňských subjektů při poskytování odborné péče a zajištění kontinuity péče a Následná péče.

Použité metody: Přednáška

Časová dotace: 35 minut

XIII. Vytvoření doporučeného postupu (zmapování potřeb klienta,

poskytnutí minimální intervence, motivace klienta), závěr

Anotace: Lektor účastníky vyzve k vytvoření stručného „minimanuálu“ (doporučeného postupu) pro profese, které se zúčastnili kurzu, který bude obsahovat: postup pro zmapování potřeb klienta, postup pro poskytnutí minimální intervence (spočívající v seznámení potencionálního klienta – vězněné osoby s možnostmi poradenství a léčby ve věznicích, postup pro motivaci klienta ke kontaktování některé z těchto služeb).

Účastníci vyplní sebeevaluační, evaluační dotazník a znalostní test k celému vzdělávacímu programu.

Použité metody: Workshop

Časová dotace: 100 minut

Sociální kurátoři:

I. Úvod do specifické části vzdělávacího programu

Anotace: Lektor přivítá účastníky specifické části vzdělávacího programu pro sociální kurátory, představí strukturu školení a uvede specifickou část vzdělávacího programu do kontextu celého projektu.

Lektor zjistí očekávání účastníků a jejich potřeby.

Časová dotace: 15 minut

II. Oblast sociální práce a legislativy

Anotace: Lektor si s účastníky připomene, kde je oblast sociálních kurátorů v rámci legislativy ukotvena, jaké má kurátor kompetence ve vztahu k adiktologickým klientům a kde jsou hranice této práce

a jakou roli má kurátor v sociálním systému.

Použité metody: Skupinová diskuze

Časová dotace: 60 minut

III. Cílové skupiny sociálního kurátora

Anotace: Lektor účastníky seznámí se specifikací cílové skupiny kurátora: osoby ohrožené sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osoby, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností, osoby po ukončení léčby chorobných závislostí, propuštěným z psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti, osoby, které nemají uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že jsou osobami bez přístřeší. Účastníci si rozšíří vzhled do specifik cílových skupin kurátorů.

Lektor účastníkům položí otázku „*Kdo patří do cílové skupiny sociálního kurátora a jaká jsou jeho specifika?*“ a poté výsledky společně rozeberou a rozšíří.

Použité metody: Brainstorming

Časová dotace: 60 minut

IV. Vliv sociálního okolí na jedince

Anotace: Lektor na případových studiích poukáže na velký vliv prostředí a sociálních vztahů na další fungování cílových skupin. U každé cílové skupiny uvede příklad nejčastěji užívané látky, dopady jejího užívání na chování člověka, a to také v kontextu zdravotních

rizik. Účastníci si zafixují důležitost sociálních vztahů na jedince užívajícího návykové látky.

Použité metody: Přednáška, Skupinová diskuze

Časová dotace: 60 minut

V. Meziresortní a mezioborová spolupráce

Anotace: Lektor s účastníky rozvede důležitost spolupráce mezi jednotlivými odborníky v rámci úřadu, ale také v rámci daného regionu, ve kterém kurátor působí. Důraz bude kladen na spolupráci v oblasti protidrogové politiky, stejně ale na oblast prevence, zaměstnávání

Lektor rozdělí účastníky do menších skupin, které budou mít prostor na prodiskutování důležitosti meziresortní spolupráce a sdělení si zkušeností ze své praxe.

Použité metody: Buzz groups

Časová dotace: 60 minut

VI. Nástroje práce v oblasti sociální práce

Anotace: Lektor spolu s účastníky zdůrazní některé nástroje pomoci, které jsou pro cílovou skupinu uživatelů velmi přínosné. Dostane se k hranicím práce kurátora a zvládnutí otázky dobrovolnosti a ochoty ke spolupráci. Dotkne se také praxe dávky mimořádné okamžité pomoci v praxi sociálních pracovníků.

Použité metody: Skupinová diskuze

Časová dotace: 60 minut

VII. Případové konference

Anotace: Lektor si s účastníky vyjasní a upřesní, co je a co není případová konference, jak má vypadat, jaké jsou její zásady a kdy ji lze využít.

Použité metody: Přednáška

Časová dotace: 60 minut

VIII. Eticky problematické otázky a témata pro supervizi, závěr

Anotace: Lektor formou diskuzí a příkladů z vlastní praxe otevře citlivá témata, která jsou problematická a často působí vnitřní napětí a silnou emocionální odezvu v rámci vlastní práce sociálního kurátora.

Účastníci vyplní sebeevaluační, evaluační dotazník a znalostní test k celému vzdělávacímu programu.

Použité metody: Skupinová diskuze

Časová dotace: 105 minut

Exkurze (8 hodin/480 minut)

7:45 - 8:00

Vyzvednutí pracovníků na určeném místě a přesun do místa exkurze (je možné se sejít i přímo v místě exkurze v 8:00).

8:00 - 10:00

Návštěva místa exkurze, prohlídka prostor, seznámení se se službou a s pracovníky, zodpovězení dotazů.

10:00 - 10:15

	<p>Přesun do Terapeutického centra.</p> <p>10:15 - 12:00</p> <p>Návštěva Terapeutického centra, prohlídka prostor, seznámení se se službou Terapeutického centra i Službou pro osoby v konfliktu se zákonem, s pracovníky, zodpovězení dotazů a jiné.</p> <p>12:00 - 13:00 - Oběd</p> <p>13:00 - 13:15</p> <p>Přesun na Kontaktní centrum.</p> <p>13:15 - 15:00</p> <p>Návštěva K-Centra, prohlídka prostor, seznámení se se službou, s pracovníky, zodpovězení dotazů a jiné.</p> <p>15:00 - 15:45</p> <p>Zpětná vazba – záležitosti týkající se exkurze.</p> <p>15:45 - 16:00</p> <p>Odvoz účastníků.</p>	
<p>Doporučený rozpočet na 1 skupinu (15 účastníků) /40 hodin/2400 minut</p>	<p>Koordinace programu:</p> <p><i>Cena za koordinaci 167 Kč/hod, počítáno 120 hod</i></p> <ul style="list-style-type: none">• zpracování harmonogramu vzdělávacího programu;• příprava a distribuce elektronických pozvánek potenciálním účastníkům, vedení evidence účastníků;• zajištění nájmu místnosti pro realizaci	<p>20 040 Kč</p>

	<p>vzdělávacího programu včetně technického vybavení;</p> <ul style="list-style-type: none">• zajištění ubytování pro účastníky vzdělávacího programu, včetně stravování;• tisk a distribuce materiálů pro účastníky;• zpracování prezenční listiny účastníků;• vystavení osvědčení/ certifikátu o absolvování vzdělávacího programu a jejich distribuce.	
	<p>Ubytování</p> <p><i>Počítáno je na 15 účastníků, 3 noci.</i></p> <p><i>1 účastník = 1.067 Kč/noc</i></p> <p>Hotelového typu, minimálně 3* (dvoulůžkové pokoje) se snídaní formou teplého a studeného bufetu nebo servírovaná snídaně.</p>	48 015 Kč
	<p>Stravování</p> <p><i>Počítáno při počtu 15 účastníků, 5 dní.</i></p> <p><i>1 účastník = 533 Kč/den</i></p> <ul style="list-style-type: none">• 4 dny – dopolední coffeebreak (voda, káva, čaj – možnost výběru čajů, drobné občerstvení – ovoce, koláčky, toasty, sušenky nebo oplatky).• 5 dní – teplý oběd – jednotné menu, s možností úpravy nabízeného jídla s ohledem	39 975 Kč

	<p>na specifické potřeby – polévka a hlavní jídlo.</p> <ul style="list-style-type: none">• 4 dny – odpolední coffeebreak (voda, káva, čaj – možnost výběru čajů, drobné občerstvení – ovoce, koláčky, toasty, sušenky nebo oplatky, pečivo).• 4 dny – večeře – jednotné menu, s možností úpravy nabízeného jídla s ohledem na specifické potřeby stravování jednotlivých účastníků (teplé jídlo).	
	<p>Prostory pro realizaci</p> <p><i>Počítáno za 4 dny, 1 den = 4.000 Kč.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• ubytovací a školící prostory se nacházejí v jednom objektu, popř. v bezprostřední blízkosti;• školící prostory jsou dostatečně velké k počtu účastníků (cca 15 osob); disponují dostatkem místa pro lektora; dostatečným počtem židlí i stolů, které lze variabilně rozestavit dle požadavků lektora;• vybavení prezentačním PC, projekční a audiovizuální technikou, možnost regulace teploty v místnosti a větratelnost místnosti, možnost zapojení notebooků, vybavení didaktickou technikou (flipchart s fixy nebo interaktivní tabule), možnost připojení na wi-fi;	16 000 Kč

	<ul style="list-style-type: none">v místnosti, kde bude probíhat školení, nepracuje ani pravidelně neprochází personál zařízení či jiné cizí osoby, do místnosti po dobu vlastního vzdělávání nemají přístup žádné s výjimkou personálu, který připravuje občerstvení v době přestávek.	
	<p>Příprava lektorů a lektorné:</p> <p><i>Počítáno za 32 hodin.</i></p> <p><i>Cena za lektorování 1 250 Kč/hodinu vč. dopravného a případného ubytování.</i></p>	40 000 Kč
	<p>Zajištění exkurze:</p> <p><i>Počítáno za 1 exkurzi, 8 hodin. Jedná se odměnu adiktologické organizaci.</i></p>	7 000 Kč
	<p>Celkem:</p>	171 030 Kč
Závěrečná doporučení	Dbát na interaktivitu výuky, pracovat se zkušenostmi účastníků. V malých skupinách pracovat zejména v triádách (dobré uspořádání pro interaktivitu, ale zachovávající intenzitu komunikace).	
Použitá a doporučená literatura	<p>Doporučená literatura</p> <p>BARNARD, Marina (2011). <i>Drogová závislost a rodina</i>. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-386-8.</p> <p>BLAŽEJOVSKÝ, Marek (2015). <i>Drogy v dopravě</i>. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-903-8.</p>	

DUNSELMAN, Ron (2013). *Namísto já: omamné drogy a jejich působení na člověka*. Praha: Asociace waldorfských škol ČR. ISBN 978-80-905222-1-3.

DYTRT, Zdeněk (2006). *Etika v podnikatelském prostředí*. Praha: Grada. ISBN 80-247-1589-9.

GRIFFITHS, Mark (2013). *Přehled problémového hráčství v Evropě*. Praha: Úřad vlády České republiky. Monografie (Úřad vlády České republiky). ISBN 978-80-7440-085-8.

HORÁKOVÁ, Jitka (2010). *Management a marketing ve vzdělávání dospělých*. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta humanitních studií.

HUGHES, Joanna a Lisa USTOK (2013). *První kroky z hráčské závislosti*. Uhřetice: Doron. ISBN 978-80-7297-117-6.

KALINA, Kamil (2003). *Drogy a drogové závislosti: mezioborový přístup*. Praha: Úřad vlády České republiky. Monografie (Úřad vlády České republiky). ISBN 80-86734-05-6.

KALINA, Kamil (2008). *Základy klinické adiktologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1411-0.

KALINA, Kamil (2013). *Psychoterapeutické systémy a jejich uplatnění v adiktologii*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4361-5.

KALINA, Kamil (2015). *Klinická adiktologie*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4331-8.

NEŠPOR, Karel (2018). *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1357-4.

RADKOVÁ, Lucie a Jana RAUSOVÁ (2015). *Mluva uživatelů a výrobců*

drog. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě. ISBN 978-80-7464-707-9.

Strategie rozvoje lidských zdrojů pro Českou republiku: Strategy of human resources development for the Czech republic (2003). Praha: Úřad vlády ČR. ISBN 80-86734-02-1.

ŠEJVL, Jaroslav a Lenka REICHELOVÁ (2013). *Testování dětí a mladistvých ve školách a školských zařízeních při podezření z užití návykové látky: manuál vhodného postupu*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7478-024-0.

ŠTABLOVÁ, Renata a Břetislav BREJCHA (2006). *Návykové látky a současnost*. Praha: Vydavatelství Policejní akademie ČR. ISBN 80-7251-224-2.

VAVŘINKOVÁ, Blanka a Tomáš BINDER (2006). *Návykové látky v těhotenství*. Praha: Triton. ISBN 80-7254-829-8.

WILLIAMS, Robert; Beverly WEST a Robert SIMPSON (2014). *Prevence problémového hráčství: komplexní přehled důkazů a zjištěné dobré praxe*. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-096-4.

ZEMAN, Petr (2019). *Uživatelé drog ve vězení – hodnocení účinnosti terapeutických programů*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. ISBN 978-80-7338-178-3.

www.adiktologie.cz

www.drogy-info.cz

www.nsp.cz

Použitá literatura

- BAŠTECKÁ, Bohumila (2005). *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0708-X.
- BENEŠ, Milan (2014). *Andragogika: 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada. ISBN 80-247-4824-X.
- DALEY, Dennis (2013). *Family and social aspects of substance use disorders and treatment*. *Journal of Food and Drug Analysis*, 21(4), str. 73-76.
- DĚTSKÁ A DOROSTOVÁ ADIKTOLOGIE. (2020). *Sekce dětské a dorostové adiktologie*. [online]. Dostupné z: <https://dada.snncls.cz>
- FREED, Luci a Penny Yvonne SALAZAR (2008). *Čas k uzdravení. Naděje a pomoc při překonávání postabortivního syndromu*. Praha: Paulínky. ISBN 978-80-86949-44-4.
- FRIEDMANN, Zdeněk (2003). *Didaktika technické výchovy*. Brno: Masarykova univerzita. 1. vyd. ISBN 80-210-2641-3.
- HARDCASTLE, David; POWERS, Patricia.; WENOCUR, Stenley (2004). *Community Practice. Theories and Skills for Social Workers*. New York: Oxford University Press. ISBN 978-0195398878.
- HARTL, Pavel (1999). *Kompendium pedagogické psychologie dospělých*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-841-7.
- HAVLÍČKOVÁ, Daniela (2015). *Metodika – Kompetence, Kvalita, Kvalifikace, (Sebe)Koncepce pro neformální vzdělávání*. Národní institut pro další vzdělávání. ISBN 978-80-87449-50-9.
- HENDRYCH, Dušan (2007). *Správní věda: Teorie veřejné správy*. Praha: ASPI. 2. vyd. ISBN 978-80-7357-248-8.
- JEŽEK, Martin (2014). *Jsou sociální pracovníci v systému sociálně-právní*

ochrany dětí připraveni na cílovou skupinu rodičů, kteří užívali či užívají návykové látky? Právo a rodina. 12/2014, roč. 16. Praha: Linde, s. 1.

KALINA, Kamil (2015). *Klinická adiktologie*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4331-8.

KALINA, Kamil (2013). *Psychoterapeutické systémy a jejich uplatnění v adiktologii*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4361-5.

KALINA, Kamil (2008). *Základy klinické adiktologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1411-0.

KALINA, Kamil (2003). *Drogy a drogové závislosti: mezioborový přístup*. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 80-86734-05-6.

KALINA, Kamil (1997). *Drogy v ordinaci praktického lékaře. Příručka o drogách, jejich zneužívání a komplikacích pro všeobecnou medicínskou praxi*. Praha: Institut Filia. ISBN 80-238-4088-6.

KIBANOVA, A., Ya (2014) *Управление персоналом: теория и практика. Компетентностный подход в управлении персоналом. Москва: Издательство Проспект*. ISBN 978-53-921-5821-8.

KŘÍSTEK, Adam (2015). *Předpoklady, účel a limity sociální práce s cílovou skupinou rodičů užívající návykové látky*. Právo a rodina. 5/2015. Praha: Linde, s. 7-8.

LEŠTINOVÁ, Z., NECHANSKÁ, B., CIBULKA, J., FIDESOVÁ, H., VOPRAVIL, J. (2019). *Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2018*. Praha: Úřad vlády České republiky.

MAŇÁK, Josef (2003). *Nárys didaktiky*. Brno: Masarykova univerzita v Brně. 3. vyd. ISBN 80-210-3123-9.

MAHROVÁ, Gabriela; VENGLÁŘOVÁ, Martina. *Sociální práce s lidmi s*

duševním onemocněním. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-802-4721-385.

MATOUŠEK, Oldřich, KODYMOVÁ, Pavla a Jana KOLÁČKOVÁ (2005).

Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi.

Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-002-X.

MIOVSKÝ, Michal, a kol. (2015). *Výkladový slovník základních pojmů*

školské prevence rizikového chování. 2.vyd.. Praha: Klinika adiktologie

1. LF UK v Praze a VFN v Praze. ISBN 978-80-7422-393-8.

MIOVSKÝ, Michal, a kol. (2015b). *Programy a intervence školské*

prevence rizikového chování v praxi. 2.vyd. Praha: Klinika adiktologie 1.

LF UK v Praze a VFN v Praze. ISBN 978-80-7422-394-5.

MŠMT (2007). *Strategie celoživotního učení ČR*. Praha: MŠMT ČR.

MVČR (2019). *Úvod do problematiky obecní (městské) policie*. Praha:

MVČR. [online]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/sluzba/docDetail.aspx?docid=50455&docType=ART&chnum=1>

MPSV ČR (2016). *Metodická příručka pro kurátory pro děti a mládež*.

Praha: MPSV ČR. [online]. Dostupné z:

http://socialnipracovnici.cz/public/upload/image/metodicka_prirucka_pro_kuratoty_pro_deti_a_mladez.pdf

NAVRÁTIL, Pavel (2003). *Sociální práce*. In: KALINA, Kamil: *Drogy a*

drogové závislosti-mezioborový přístup. Praha: Úřad vlády ČR –

Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti.

NSP (2020). Praha: MPSV. [online]. Dostupné z: <http://www.nsp.cz>

NSP (2010). *Metodický rámec Národní soustavy povolání*. Praha: MPSV.

[online]. Dostupné z: <http://www.nsp.cz>

PLAŇAVA, Ivo (2006). *Manželství a rodiny: struktura, dynamika, komunikace*. Brno: Doplněk. ISBN 8072390392.

PODLAHOVÁ, Libuše (2012). *Didaktika pro vysokoškolské učitele*. Praha: Grada. ISBN 978-802-4742-175.

ROHLÍKOVÁ, Lucie; VEJVODOVÁ, Jana (2012). *Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. Praha: Grada. 1.vyd. ISBN 978-80-247-4152-9.

SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY (2019). *Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027*. Praha: Úřad vlády České republiky.

SIKOROVÁ, Lucie (2012). *Dětská sestra v primární a komunitní péči*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3592-4.

SIKOROVÁ, Zuzana (2007). *Praktické problémy vysokoškolské výuky*. Ostrava: VŠB-TU. ISBN 978-80-248-1398-1

SLAVÍK, Milan (2012). *Vysokoškolská pedagogika*. Praha: Grada. 1.vyd. ISBN 978-80-247-4054-6.

ŠERÁK, Michal (2009). *Zájmové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-551-6.

VACEK, Jaroslav (2014). *Nelátkové závislosti – Behaviorální závislosti*. Praha: Centrum adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze.

VAVŘINKOVÁ, Blanka a Tomáš BINDER (2006). *Návykové látky v těhotenství*. Praha: Triton. ISBN 80-7254-829-8.

VETEŠKA, Jaroslav; TURECKIOVÁ, Michaela (2008). *Kompetence ve*

vzdělávání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1770-8.

VSČR (2016). *Výroční zpráva za rok 2015*. Praha: Vězeňská služba České republiky.

VSČR (2019). *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky*.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam příloh

- Příloha 1: Sebeevaluační dotazník
- Příloha 2: Evaluační dotazník
- Příloha 3: Pracovní list pro účastníky: obecná část
- Příloha 4: Metodický list pro lektora: obecná část
- Příloha 5: Pracovní list pro účastníky: příslušníci městské a obecní policie
- Příloha 6: Pracovní list pro účastníky: pracovníci OSPOD
- Příloha 7: Pracovní list pro účastníky: pracovníci vězeňské správy
- Příloha 8: Pracovní list pro účastníky: pracovníci posuzující přestupky podle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Příloha 9: Pracovní list pro účastníky: sociální kurátoři